

2317
Biblioteca Universităţii
SIBIU (2 exempl.)

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA "ASTRA" BRAȘOV
Care de două ori pe săptămână prin îngrîșirea
și comitet de redacție.
Atelierile tipografice "Astra" nr. 1102.
Pagini 4-6-8 lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838

GILBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI MUREȘENII
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tt. 1513
Abonamentul anual lei 300. Autorități și Societăți lei 60
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 59 Inreg. Trib. Brașov S. II No. 6. II. 71/942

Sâmbătă 7 August 1943

Anul 106

Dorul

de V. Branisce

Lung e drumul Clujului
Da-i mai lung al dorului,
Drumul Clujului se găsește,
Al dorului niciodată...

Fiecare popor are câte o însușire dominantă care îl caracterizează. Impulsivitate neașteptată, ce izbucnește ulforos atunci când nici nu te aștepti, sau stăpânire de sine, un calm rece și calculat ale cărui rezultate se manifestă atât de târziu, încât aproape uși cauzele de care a fost provocat sunt caracteristicele unor anumite națiuni și ele nu întârzie să se afirme în cursul istoriei.

Ba, sunt popoare trufașe, megalomane, care nu urmăresc decât cadru pompos și reglare măreață. Tentate de aceste manii, ele caută să se afirme în toate împrejurările, cu orice mijloace. Nu cruță nici vorba, nici fastul. Nici chiar banii. Fac o propagandă în stil mare, propagandă despre care ar mai fi destule de spus. Dela pomeni și praznice sunt nelipsite, ca Martie din post.

Dar nu despre aceste neamuri străine vorbesc, ci despre felul de a fi și de a simți al poporului nostru.

Cea mai specifică caracteristică a poporului nostru este dorul. El cuprinde năzuințe, dureri înăbușite și speranțe. Floare răsărită pe margini de prăpastie, dorul Românului sintetizează toată strădania lui spre o viață mai bună și mai dreaptă. El se transformă în cântec, în vers, în linie și culoare. Din dor s'au născut toate creațiile artistice ale poporului nostru, toate basmele cu Feți-Frumoși și tărâmurile fermecate.

Dela bisericile de lemn, minunate realizări ale sufletului dornic de evadare în lumea eternă a spiritualității și până la nesfârșita gamă ornamentală a ouălor încondate, toate realizările artei populare au ca motiv de inspirație dorul, nostalgia perfecțiunii. În doină își alină dorul de casă, de frați, de așezările-i dragi. Sentiment complex, dorul cuprinde iubire și întristare, suferință și speranță.

Românul îi este dor. De munți, de codri, de frați, de platurile. Dorul este nu numai un cuvânt specific al limbii noastre, ci el constituie o atitudine românească.

Și când îl-e dor de un lucru, nimic nu îi-l poate scoate nici din gând și nici din simțuri. Il porți în suflet viu și luminos, parcă l-ai avea aievea.

Abonaților

le aducem aminte că nu trăim din subvenții.

Munții noștri aur poartă

de Pr. Alex. Florea

Din umbra gorunului secular al lui Horia, ce străjuiește, îmbătrânit, valea frământărilor mari ale Crișului Alb, port privirea pe culmi și-mi vin în gând viforoasele lupte ce le-au dus Moșii pentru glie și neam.

În aceste locuri sfinte, care poartă pecetea celor mai avântate afirmări naționale în vremuri grele și de răsărite ale românismului, duhurile martirilor, crucile locurilor lor de odihnă și pietrele monumentale puse la răspântiile de drum sau culmi de deal, te cheamă stăruitor spre idealurile mari ale neamului, care, ca și atunci, și azi este sortit mereu să lupte pentru aceeași vjere, pentru viață, pentru hotar.

Furat în pioasă meditare, pe soclul mormântului unde trudită ființa a lui Iancu, între două tunuri ce-și îndreaptă gura lor de foc spre pusta apusului lacom, mă uit la munți.

Munții noștri care au trimis viteji ce au știut să frângă lanțul robilor.

Din spre izvorul său Crișul îmi aduce mărturia dela Mihăileni, unde Iancu opune, în poarta munților, spada sa. Și de sus de tot, grăește Vidra și Abrudul, cu popa Balint și Buteanu, care aduceau graiul deschis și fățiș al unui neam ce sprijinit de cer știe să se apere.

Iar în culmea dela Mesteacăn, prin fața căreia Crișul clocotea neastâmpărul lui Crișan, de unde în limezime deslușești și satul în care-și prinse viața acest ortac al lui Horia, găsesc locul unde, în bisericuța de atunci, Horia cel frânt pe roată, la 1785 arăta din sân Crucea dela Impărat, care îl îndreptătea să ceară drepturi și libertate.

Potolindu-mi amintirea atător trăiri de vitejie a strămoșilor din munți, privesc spre apus, de unde mormurul

Crișului îmi aduce suspinul durerii lui Buteanu, care înșelat de jurământul călăilor, își dăruiește sângele, la Podul Iosășelului, în poarta munților din spre câmpie.

Și, sub impresia acestei eroice dăruiri, deslușesc în Bata de Criș chipul Iancului, căpitan al munților, care într-o grădina mărginașă își închide luminile ochilor și palpiările unui suflet ce a trăit numai pentru ai săi.

Il văd astăzi în simbolica prezentare a bustului ce străjuiește în gara din fața Tebei, dar îl simt aproape, lângă mine, în umbra gorunului, în mijlocul căpitanilor săi. Buteanu, popa Balint și alți tribuni ce-i străjuiesc mormântul, ca odinioară în viață, figura ce apărea când sunau tunurile și vluau munții în lupta mare a lor.

Dar oastea sa o văd mai mare. Toate văile și răscrucele poartă oămintele celor ce aici au sângerat atât pentru a fi noi. Și mai citesc aci însemnările sacre a celor ce ascultându-le porunca, au călcat pe aceleași urme de vrednicie în războiul mare pentru liberarea Ardealului nostru, pentru România Mare.

Și în această eroică adunare găsesc duhurile tuturor ce până azi, și acum, în războiul sfânt, se închină eternității cu spada în mână pentru cauza dreaptă a neamului.

Sunt cohortele luptătorilor ce peste veacuri, ca și azi, au pus vieții noastre altare, la care neamul să aducă întotdeauna prinosul jertfei și al vrerii sale.

Și aceste lumini, ce scilpesc din munți și de pe văi în viața acestui popor, sunt chemările ce se fac celor ce vor să fie liberi și să aibă țară.

Taina Romei antice

de ION BERCIU

Și azi, după aproape trei milenii se întreabă istoricii, cum a putut să se ridice un oraș latin, ca oricare altul, la un imperiu universal.

Din perspectiva vremii se desprind următoarele învățăminte:

Roma, mulțumită situației strategice și geografice, la început; idealului ei uman, mai în urmă; necesității celei mai crude totdeauna, a ajuns la cea mai mare putere și a izbutit, în cele mai tragice momente să facă față, cu un eroism legendar, greutăților. Ea n'a căutat să câștige numai bogățiile și pământurile popoarelor cucerite, ci, din prima clipă a înțeles să câștige suletul învingșilor.

Prin deplina lealitate față de aliații săi, Roma antică a devenit sprijinul tuturor, în așa măsură, încât strălucirea sa leagă, chiar atunci când ea cade sub loviturile barbarilor, indisolubil pe toți supușii, iar amintirea măreției ei rămâne pentru toate vlăstarele și pentru toate neamurile lumii, ideea puternică, în stare să readucă la viață, gânduri mari, sentimente nobile la viața tumultuoasă.

Idealul poetic stabilit de Virgiliu în celebrele versuri:

"Cruță pe supuși și răstoarnă la pământ pe cei trufași", nu este o vorbă goală; e cea mai aspră realitate.

De asemenea cuvintele lui Caesar spuse fiorosului Ariovistus în Galia: "Roma obișnuiește să ajute pe amicii săi, mărindu-le patrimoniul nu micșorându-l sau lăsându-l pradă barbarilor", sunt foarte adevărate.

Înțelepciunea Senatului, vitejia legionarilor, adeziunea entuziastă a supușilor și prevederea conducătorilor săi buni, cu toate petele negricioase din

— Continuare în pagina 2-a —

„GAZETA TRANSILVÂNIEI“

Intoarcere de pe front

In peninsula Taman

Nicevo!

de
Ion Colan

Injurătura Olteanului e mai mult o filosofie ad-hoc și ad-rem, fără justificare altfel, că doar nu și-o fi închipuit cineva, că soldatul rus din adăpostul lui ar fi fost obligat să iasă cu pâine și sare în fața tancului.

În orice caz trebuie că a avut la

armă una din acele lunete care-ți apropie vânatul până la buza țevii.

Amare, încep imputările:
— Cine l-a pus să deschidă cupola, că doar știa că nu merge în peșt?

Tanchistul sullă rar, sfârșit. Glonțul pare că i-a atins și vârful plămânului drept. De scăpat va scăpa cumva, dar contractările dese ale mușchilor feței mărturisesc dureri groaznice.

Cum s'a petrecut cazul, numai șoferul tancului ne-ar putea spune. Ieșit transpirat tot din jucăria lui blindată, dialogul incremeneste după câteva replici:

— Ei, cum a fost?

— Șto?

Neamțului îi arde de glumă.

— De unde s'a tras? Din ce direcție?

— Ia nznai.

Ne uităm la el: blond, blond ca Nemții; hainele de tanchist german; tancul, adevărat, e rusesc, capturat încă în Crimeea și pus în funcțiune de-atunci. În orice caz tancul a fost cu noi azinoapte, pe vapor, că l-am văzut când a fost coborât.

— De unde s'a tras?

— Ia nznai!

INSTANȚEE

Altădată și acum

Intr'una din duminicile trecute s'a căsătorit în vecinătatea mea o fată din popor. Avea să treacă convoiul de nuntă pe sub ferestrele mele, cum mi-au trecut în anii copilăriei de-atâtea ori. Nu înțeleg prin aceasta că n'au mai trecut de-atunci convoiuri nuptiale pe sub fereastra mea. Au trecut destule. Dar cum totul e supus prefacerii, s'au schimbat și acestea rând pe rând. Sunt ani mulți de când au început să se rărească vechile datini la nunți, la jocuri, în Scheiul Brașovului. Întâia a început portul să dispară, frumosul și bogatul port al femeii. Din haina de brocat turcesc și-au făcut plăpumi. Galbenii din salbă i-au vândut, pentru nevoile tratului, încă din celălalt războiu. Brăul cu paftale grele de argint poleit a călătorit și el prin străini, care au știut să aprecieze mai bine decât noi valoarea lucrurilor vechi. Așa s'a irosit în câțiva ani ce-a fost păstrat cu sfințenie secole de-a-rândul.

Am asistat la un joc, nu de mult, ținut la o cruce, cum e obiceiul în Schei la noi. M'am dus de dorul de-a vedea un joc ce nu mai văzusem poate de două decenii și mai bine. Așteptam să văd barem două-trei fete îmbrăcate în viitorul lor costum de mireasă, cu părul aranjat în bucle, cu garoafa lângă ureche, svelte și sfioase cum erau odată fetele la noi. Apariția aceasta nu există însă. Haine moderne, scurte, înlocuiau și aici pe cele largi, încrețite și lungi până 'n pământ. În loc de hora miresei și hora junilor își luau auzul acordurile stridente ale cutărui joc modern. Îi văzui, bărbați și femei din popor, topăind deserași și bătucind pământul cu picioarele, într'un val de praf ce-l înghițeau tot ei, cu frunțile brobonate de sudoare, de parcă ar fi îndeplinit prin aceasta cine știe ce misiune grea, nu să-și satisfacă lor o plăcere. M'am depărtat de-acolo ducând în suflet amintirea frumoaselor timpuri de odinioară.

Stând la fereastră și așteptând să treacă nuntașii mi-am zugrăvit tabloul înainte de-a se ivi. Acum ies din biserică, mi-am zis. Taraful de lăutari înainte. Apoi copiii-serafimi cu lumânările aprinse și după ei mireasa și nuna ținându-se de mână. Amândouă îmbrăcate în portul naționa!, în haina lungă de mătase înflorată, cu brăul de argint și galbenii la gât. Mireasa cu ochii în pământ. Așa e datina. Apoi vin femeile nuntașe. Și ele în haina ce-au purtat-o

O sărbătoare în munții Branului

Rar o serbare în cadrele „Astrei“ a putut impresiona ca cea organizată la 1 August c. în comuna Peștera, una din cele zece ce compun Branul.

Sus, pe culmi de dealuri, țara de vis a satului brănean e scaldată în soare blând de August.

În bisericuța cu sfinți ce seamănă cu Horia e o evlavie pe care n'o întâlnești la orașe. În fața ei, încă neterminată, cripta eroului Lt. col. Runceanu, adus tocmai dela Cotul Donului să doarmă acasă, lângă bisericuța copilăriei lui.

Când pornim spre Casa Culturală, cortegiul țăranilor în costumele lor specifice îți dau impresia că este vorba de Nunta Zamfirei a lui Coșbuc. Roșul fetelor, răurii de pe iie, albul cioarecilor și cămășilor parcă e imprimat pe verdele dealurilor de curând cosite. Miroase a floare sălbatică.

Directorul școlii, Gh. Nicolae Fruntes, a căzut și el undeva, în Rusia. O placă comemorativă e pusă chiar în școală și acum, sfințită, se desvelește. Mama, frații și surorile eroului adaugă alte lacrimi, celor ce le vor fi vărsat până acum.

Tânărul învățător care i-a luat locul, ne emoționează prin cuvântarea lui.

În Casa Culturală se reprezintă „Sezătoarea“ prof. Iorgu Gane dela Brașov, dată cu prilejul comemorării lui Gh. Coșbuc.

ca mirese. Și ele cu salbă și cu brău, capul învelit în ștergarul fin de borangic. Urmează bărbații. Întâiu nunu cu mirele, amândoi în portul din Schei: haina cu sponce de argint, căptușită în față cu blană de vulpe, pantaloni albi de dimie, cămașă bogat încrețită și cisme. După ei cel'alti bărbați, îmbrăcați la fel.

Când am terminat în gând tabloul, văzui lumea din stradă făcând loc să treacă niște mașini. Era convoiul de nuntă ce-l așteptam. Mireasa îmbrăcată modern, cu haină albă și cu voal. În cele șase sau șapte mașini o singură femeie am zărit în portul frumos de altădată.

Artiștii diletanți sunt aproape toți țărani.

Cântecele, jocurile, vorbele lor sunt atât de naturale, încât ți-e greu să nu recunoști că George Coșbuc e mai acasă între țărani, decât între domni.

E de față d-l Manole Enescu, prefectul județului, cu doamna, Dr. N. Căliman, președintele „Astrei“-Brașov, prof. Ion Colan, conducătorul „Gazetei Transilvaniei“, prof. N. Baboie, prof. Iorgu Gane, Dr. Crețu, Gh. Enescu, prof. Zăgreanu, D. Enescu și alți intelectuali pe care i-am găsit acolo, brăneni, sau îndrăgostiți de Bran.

Vorbește Prefectul Brașovului, vorbește președintele „Astrei“ și, ca o apă liniștită își începe vorbirea președintele „Astrei“ Peștera, preotul Gh. Enescu.

E atâta cumințenie potolită în vorbele lui, atât de senine îi sunt gândurile, încât lumea, care nu se aștepta la așa ceva tocmai în munți, se simte obligată să păstreze în sala arhiplină, o tăcere mult grăitoare.

S'a predat apoi biblioteca populară și un aparat de Radio.

În curte, hora, sârba, de doi și brăulețul s'au încins ca o urmărire firească a manifestației.

Ar fi lucru nedrept dacă organizatorilor acestei neînchipuit de impresionante serbări, nu le-am aduce cuvântul întreg de laudă.

Mi-am adunat nădejtile înșelate și le-am asvârlit ca pe-un mănunchiu de flori în poala acelei femei bătrâne, care desigur n'a știut de ce-i zâmbesc așa cu drag dela fereastră.

Ecat. Pitiș

Colaboratorii

noștri sunt rugați să ne trimită articole scurte.

Concertul de muzică Italiană

Lia Busuioceanu -
Edda Togănel
de Virgil Gheorghiu

Încă odată Brașovul, la a treia mea venire estivală, și-a deschis poarta încantațiilor muzicale. Știam de multă vreme că 'n istoricul burg ardelean indeletnicirile sonore fac parte din însuși peisagiul înconjurător. Atât numai că pătrunderea în activitatea muzicală brașoveană e o prerogativă rară. Cu riscul de a mă repeta, afirm nu fără părere de rău cât de net s'a diferențiat muzicantul de obârșie al cetății cu tradiție, de binevoitoarele și merituoașele apropieri ale altor artiști mai târziu veniți și pe nedrept ținuti într'o carantină dăunătoare ambelor tabere. Bucuria mi-a fost vie de data aceasta aflând la concertul de muzică italiană din sala „Honterus“ două talente deosebite ca educație muzicală și rasă, armonizate și colaborând în același ritm al frumosului. E vorba de pianista Lia Busuioceanu și de d-na Edda Togănel, născută Weinrich. Dovedind o școală serioasă, o exactă intuire a stilului clasic italian, d-na Togănel a cântat cu pricepere și expresie arii vechi italiene, și de succes mai imediat (Paolo Tosti). Ne gândim cât folos real ne-ar aduce d-na Togănel atunci când d-sa ar fi utilizată ca profesoară într'un conservator al Brașovului. În eventualitatea înființării unui conservator „Muncă și Lumină“ d-na Edda Togănel ar trebui să fie printre întâile chemate. În aceeași seară cântăreața s'a manifestat și ca o violonistă de real temperament poetic în Adagio-ul concertului de Boccherini. Aș îndrăzni să spun că violoncelista a umbrit pe cântăreață.

D-na Lia Busuioceanu a deschis audiția cu „Pastorala și Capriccio“ de Scarlatti-Tausig, și „Toccată sul canto del Cucu“ de Pasquini. O seninătate mediteraniană, linii luminoase de optimism bucolic descriu decorativ și interior mâinile pianistei, după cum în Gagliarda, Siciliana și Nocturna de Respighi, am remarcat punerea efectivă în relief a unei moderne tehnice pianistice, în serviciul unei sensibilități provocatoare de emoție.

După încheierea admirabilului concert din sala „Honterus“, mi-am adus aminte în drum spre casă că la audiție a asistat și un mare muzician al Brașovului: d-l Victor Bikerich. Știu din istoria muzicii, din sufletul meu și din legile armoniei universale că toți muzicianii adevărați sunt oameni cinstiți. Conform acestui crez, fără silă, fără obligație, d-l Victor Bikerich nu va putea să lase deoparte, în viitor, pe bunele interprete Lia Busuioceanu și Edda Togănel, în lăncezirea fără orizont a unui simplu profesorat, și va căuta în spiritul de dreptate care animă pe orice slujbaş al frumosului să le utilizeze ca soliste în concertele simfonice ale stagiunii muzicale brașovene, conduse de d-sa.

Mamă-Doamne, ce mai bătaie i-ar trebui băiatului ăsta, care a prins și el două vorbe rusești, și-acum o ține morțiș cu „la nznaiu“ lui.

Tot un German ne lămurește:

— E bolșevic, nu vă mai uitați așa la el?

— Și ce caută în tanc?

— Păi e șofer.

— La tanc german?

— Așa cum vedeți.

— Cine l-a adus aici?

— El a venit, de bunăvoie.

Căscăm niște ochi mirați, cât capacele dela bucătăriile de campanie.

Rusul ne privește cu ochi buni, ca de copil. Tot nelămuritul stepelor e în albastrul deschis al ochilor lui. Rana camaradului german de alături, parcă îl doare fizic. Tanchistul rănit știa rusește și ei se puteau înțelege.

Totuși, cazul ni se pare fără precedent.

La autocamioanele capturate — și, slavă Domnului, numai cu ce-am luat la Dzantora ne-am fi putut motoriza toată divizia — pususerăm și noi, și Germanii, numai șoferi selecționați dintre prizonieri. Noi fiindcă n'aveam de loc, Germanii fiindcă n'aveau destul. Când strângeam câte-un grup mai mare de prinși, numai ce auzeam:

— Hei, cioloveci, care din voi e șofer?

Câțiva totdeauna găseai.

Pe cei aleși îi suiam pe capră, cu un soldat cu arma încărcată lângă el și alți douăzeci în spate și... dă-i drumul!

Pricepuți și harnici, se bucurau de un tratament special. Fiind considerați ca făcând parte din armata noastră, primeau aceeași rație de hrană și țigări ca și noi, nu-i păzea nimeni și în dosul frontului făceau cărăușie cu un devotament căruia n'aveai nimic să-i reproșezi.

Asta în dosul frontului și numai la autocamioane sau la mașini de „piață“. Dar ca să urci un bolșevic în tanc și să pornești cu el în linia întâia de luptă, așa ceva nu mai văzusem.

Cu un tâlmaciu, am căutat să aflăm motivul care l-a determinat să vină aici, căci de silit nu-l putea sili nimeni.

Răspunsul a fost simplu:

— Eu — se spovedește Nikolai, am fost șofer de tanc și în armata roșie; șofer de tanc sunt și aici. Tot un serviciu și la Ruși, și la voi.

— Păi dacă te prindeau Rușii, nu te împușcau?

Replica a venit plictisită, din străfundurile unui misticism atavic:

— Nicevo!

Mă așez lângă el, în stânga, la umbra tancului. Un German îl încadrează din dreapta.

— Ia o țigară Nikolai. Nikolai o ia, o trece pe sub nări, mirosind-o adânc:

— A, rumansky... haroș.

Ia una și camaradul german.

— Die rumänischen zigaretten sind sehr gut.

Și stau așa, trei soldați adunați de soartă tocmai în peninsula Taman, un Nikolai din regiunea Samara, un Siegfried dela Dresda și un Ion din Țara Bârsei.

Privesc toți o pată de sânge încheagat rămasă din umărul celui atât de bine ochit de tovarășul din Batereika, fumează toți o țigară „Antonescu“ și toți cred despre moarte același lucru:

Da, da... nicevo!

Taina Romei antice

de Ion Berciu

Continuare din pagina 1-a

lunga sa viață, au dus-o atât cât a stat în picioare spre cele mai înalte culmi ale gloriei și i-au creat pentru viitor o nemurire unică, materializată în opere spirituale și în urme materiale veșnice. Pentru statele care aspiră la imperialism, învățătura Romei stă ca o mustrare și ca un îndemn: numai calea ei bună este cea adevărată, pentru cine se simte în stare să meargă pe ea; restul sunt încercări triste.

În victorii Roma ținea drept balanța umanității civilizatoare, iar în înfrângeri găsea în ea puterea morală, sănătoasă, sprijinită pe idealul său, pentru a sta drept în furtună. Pe altarul Romei antice, pentru cultura și civilizația lumii, s'au sacrificat de-a-lungul veacurilor șiruri neîntrerupte de muritori. Idelle sale au rodit sub toate constelațiile, fiindcă ele porneau din cele mai generoase sentimente față de oameni în general, față de sufletul fiecărei națiuni în special și față de o lealitate prin nimic nedesmințită față de prietenii și de supușii săi.

În afară a luptat contra barbarilor, adevăraților barbari, iar în imperiu a căutat să colaboreze cinstit, leal și desinteresat cu toate popoarele învinse sau aliate.

Taina biruinței Romei antice este în spiritul ei de largă umanitate, sacra moștenire pentru urmașii săi.

De pretutindeni

Noi cămine de recreație

Castelul Sennlingen din Luxemburg, renumit prin poziția sa pitorească, a fost transformat într'un cămin de recreație pentru intelectuali. De asemenea castelele Klingental de lângă Strasbourg, situate în munții Vosgi, vor avea aceeași destinație. Până acum există în Reich patru cămine de recreație de acest fel.

Scene germane în aer liber

Alte scene noi germane în aer liber și-au început activitatea; este vorba de teatrul din pădurea dela Bürgstein, unde va juca ansamblul teatrului de stat din Leitmeritz și de teatrul în aer liber în Alpi din Suabia, care-și va începe reprezentațiile la mijlocul lunii Iulie cu drama lui Hauptmann „Florian Geyer“. Teatrul de vară din Eibing își va începe de asemenea stagiunea, prezentând „Urfaust“ de Goethe.

Indemnul Oltului

de I. Bozdog

În lungul încântătoarei și istorice vâi a Oltului sunt nenumărate urmele faptelor eroice prin care neamul nostru și-a înscris în cursul lungilor veacuri voința nestrămutată de a rămâne aici strajă neclintită întru apărarea ființei sale.

Dacă în cursul său superior acest râu ascultă azi, ca și în trecut, numai jalea și suspinul fraților supuși din nou robiei străine și, turburat de durere „rupe și maluri câteodată“ și înneacă uneori lanuri de holde și ierburii cu potopul de lacrimi ce-l adună, ajuns pe câmpia Făgărașului se cutremură de mândria marilor lupte al căror martor a fost în toamna anului 1916, când tovarășii lui de suferință au fost descătușați din robia de veacuri prin sângele generoșilor flăcăi munteni, olteni și moldoveni, care la Sâmbăta și Porumbac au schimbat și îndreptat cursul istoriei.

De atunci nu mai e nevoit Oltul să se opintească în scormonirea țărânei strămoșilor ca să ne mulțăm în altă țară, căci ei își dorm liniștiți somnul de veci pe pământul strămoșesc alipit pentru totdeauna la sânul mamei.

Înțelegător și părtaș al durerilor și gloriei trecute în curând își va restrânge aibă, ca pe vadul pietrelor rostogolite de durerea fraților săi și poată face calea ntoarsă spre izvoarele lui fainicele armate desrobitoare ce așteaptă nerăbdător pe malurile nisipoase.

Această poruncă aspră și implacabilă o primește dela duhurile eroilor ce foiesc în tot cursul său liber și dela muștrările marelui Gh. Lazăr care, la Avrig, nu doarme, ci veghează asupra refacerii destinului la care și el a făurit o verigă de aur.

Când, sub povara acestei porunci își încovoie și grăbește cursul spre Oltenia și Muntenia spre a chema din nou mâna și ajutorul fraților, la Podul

Olt îi sosește ordinul neînfricatului Mihai care din câmpul Șelimbărului îl asigură că și cetele lui stau gata, și se deslușește murmurul flăcăilor Jancului și al lui Axente Severu care urcă din nou Dealul Feleacului, iar cetele lui Popa Balint sunt în frământare peste Merișel spre porțile Bihorului. Ajuns la Trnău Roșu îl sugrumă durerile adunate și o pornește în goană peste cheile stâncilor unde au străjuit odinioară cu tărie disprețuitoare de moarte vâjșii. Daci ce au aținut calea mândrului Traian. Figurile lor nu-l mai înspăimântă căci din sângele lor au răsărit și s'au înveșnicit prin aceste părți blajinii dar tot atât de trașnicii lor strănepoți, care pe-aici au plecat și spre Bălgradul lui Mihai Viteazul la 1599 și tot pe-aici au semănat cu oasele lor și drumul de glorie al lui Ferdinand spre Alba Iulia anului 1918.

Erau mănăși doară spre jertfa răscumpărării de elanul disprețuitor de moarte al lui Mircea cel Mare, care în mănăstirea dela Cozia stă paznic al testamentului neamului înscris spre veșnicia pământului românesc în smeritele cuvinte cu putere de dănuire peste veacuri: „eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul“.

Rugăciunile cuvioasei maice Teofana se rostesc tot de-aici dela Cozia, de pe țărmul stâng al Oltului, pentru păstrarea curățeniei idealului românesc înfăptuit de vijeliosul său fiu, Mihai Viteazul, iar în cursul inferior se aude zângănitul armelor Pandurilor Domnului Tudor, biciul de foc al neamului contra veneticilor haini.

Și Oltul împărtășește aceste rugăciuni și porunci Olteniei și Munteniei, până când ostent de rolul de crainic se lasă în brațele Dunării, pe ale cărei valuri trimite porunca de chemare la învierea neamului până în mare.

in LUMEA *argă*

Picăturile Hoffmann 250 de ani

Unul din medicamentele cele mai populare din țările europene sunt „Hoffmannstropfen“, picăturile întrebunțate mai ales la colici, dureri de stomac sau indigestii. Aceste picături își serbează acum a 250-a aniversare. Inventatorul lor a fost medicul german Friederich Hoffmann, primul profesor de medicină la Universitatea din Halle. Ca unul din medicii cei mai renumiți ai timpului său, el se bucura de încrederea nețărmurită a contemporanilor săi și prelegerile sale aveau o faimă mare. El a făcut numeroase descoperiri medicale foarte importante, cum reiese din ediția operelor sale în șase volume groase, tipărite la Geneva. Din toate faptele sale a rămas însă tocmai una din cele mai neînsemnate rețete, trecând numele său la nemurire: picăturile contra durerilor intestinale, celebrele „Hoffmannstropfen“.

Caravane motorizate pentru asistența mamelor

Orașul Viena a înființat pentru 65 centre ale districtului său o caravană motorizată pentru asistența mamelor. Aceasta constă dintr'un autobuz cu remorcă, în care se află o încăpăre pentru mamele ce trebuie asistate, o cartotecă și o cameră de consultație. O instalație pentru aer condiționat reglează continuu temperatura care trebuie să fie constantă. Se fac înoculări profilactice contra vărsăturii și a difteriei. În fiecare lună se vizitează toate centrele. Fiecare copil posedă o fișă în cartotecă, iar copiii ce zac în pat sunt consultați acasă. Asistența și consultațiile acestor mame în oficiu sanitar ambulant sunt încontinuu și în mod gratuit la dispoziția mamelor.

Cartofi curățați pe cale chimică

Într'o țară ca Germania în care cartoful formează baza alimentației naționale, s'a calculat totdeauna că dacă se curăță cartofii cu cuțitul, după vechea modă, se pierd anual mil de vagoane de substanțe hrănitore, care sunt aruncate la gunoalu. De aceea, s'au inventat tot felul de mașini, menite să curețe cartofii cu o cât mai puțină pierdere. Cusurul tuturor era că lăsau totuși necurățite unele ochiuri, care trebuiau scoase cu mână. A fost pus însă la punct, de către industria chimică germană, un procedeu care în depărtează pe cale chimică coaja cartofilor, lăsând astfel neatinsă 98,5% din substanța hrănitore, fără a se pierde nimic din calitățile de gust sau nutritive ale cartofului. Acest procedeu a fost deja experimentat cu un deosebit succes în bucătăriile unor mari instituții și este pe cale de a fi generalizat.

Șezătoare culturală la Vlădeni

Ca o încheiere festivă a muncii de război pe care a prestat-o tineretul din Vlădeni ce urmează în școli secundare, duminică 1 August c. s'a dat o foarte reușită producțiune teatrală și corală.

În marea sală, ocupată până la ultimul loc, fiind de față tot satul, au prezentat un program foarte bine ales. Toate piesele, corurile și poeziile au avut un succes deosebit, care face cinste tineretului studios din această comună.

Cu acest prilej a vorbit P. C. Păr. Alex. Florea, președintele cercului cultural „Astra“ din loc, arătând însemnătatea acestei producțiuni culturale, cu laudă pentru sârguincioșii elevi.

Scutirea tractoarelor agricole de prestații

Ministerul Agriculturii și Domeniilor aduce la cunoștința proprietarilor de tractoare, următoarele:

Ministerul Afacerilor Interne a hotărât că tractoarele întrebunțate în agricultură nu se consideră ca mijloace de transport motorizate și ca atare proprietarii lor nu vor fi obligați să execute cu ele prestația în natură pentru drumuri, nici la răscumpărarea ei în bani.

Un asemenea ordin circular a fost transmis autorităților în subordine, de către Ministerul Afacerilor Interne.

Problemele filmului european

— Nevoia colaborării industrilor continentale —

de Ion Gherghel

II.

Dispariția succesivă a filmelor americane a lăsat, trebuie s'o recunoaștem, în unele cercuri și în unele țări europene, regrete. Prea erau oamenii obișnuiți cu strălucitoarele figuri dela Hollywood, prea se infiltrasse stilul cinematografic de peste Ocean în conștiința spectatorilor de pe continentul nostru. Totuși nu s'a ajuns încă în Europa la o atitudine față de filmul european. Acesta a fost pus însă în fața unei probleme foarte dificile, în ceea ce privește producția.

Cererea devenea din zi în zi mai mare în urma psihozei caracteristice războiului. Poate datorită tocmai acestei psihoze publicul doritor de petrecere și destindere nu se mai sinchisește — cel

puțin pentru moment — de cutare stea de peste Ocean sau de cutare regizor, al cărui renume mondial era, dela început, o garanție pentru reușita filmului. Și în loc să-și manifeste nemulțumirea printr'o explicabilă rezervă față de cinematograful, așteptând până ce simpatia transoceanică, ce i-au intrat în sânge și i s'au cuibărit în suflet, vor reapărea din nou pe ecran, publicul european aleargă, într'o îmbulzeală febrilă, în toate sălile de spectacol presărate în diversele centre ale continentului nostru. Și sunt doar, slavă Domnului, vreo 30.000 în total.

Se impune deci, din capul locului, o colaborare între producția filmistică a țărilor europene. Un congres cinematografic fusese convocat în primăvara

anului 1935, la Berlin. Imprejurări politice neprielnice au zădărnicit atunci punerea unor temelii solide în vederea salvării unor interese comune. Dar ce nu s'a ajuns să se realizeze în timp de pace, s'a făcut, oricât ar părea de ciudat, în timp de război, în congresul dela 16—19 Iulie 1941 din Berlin. Cu acest prilej s'au pus bazele „Camerei internaționale a filmului“ (despre care amintisem în încheierea articolului precedent). Iată țările care au aderat la acest gremiu filmistic: Belgia, Bulgaria, Croația, Danemarca, Elveția, Finlanda, Germania, Italia, Norvegia, Olanda, România, Suedia, Slovacia, Spania, Turcia și Ungaria. Președinte al acestei camere a fost ales Conte de Volpi di Misurata, iar unul din cele 4 locuri de vicepreședinți a fost ocupat de un Român (Mihai V. Pușcariu). Nu va fi deci lipsit de interes să pătrundă și în cercurile cititorilor „Gazetei“ concepția ce stă la temelia acestei înțelegări. Iată-o: „Camera internațională a filmului, conștientă de datoria ce-i incumbă din punc-

tu de vedere al importanței și posibilității de înrăurire a filmului, își fixează de scop să servească, — în sfera ei de activitate, desfășurând o muncă constructivă în colaborare cu industriile filmului național, — noua ordine internațională și înțelegerea dintre popoare“.

Câteva cifre statistice — ce le-am aflat într'un documentat articol, publicat de Guido Bagier într'un supliment săptămânal al unui mare cotidian german — dovedesc, mai presus de orice discuție, dependența de odinioară a continentului nostru de producția filmistică americană:

„Înainte de război se părea că e un lucru ușor să se provadă continentul cu filme, deoarece cele mai multe țări erau la cheremul industriei americane. Astfel în Suedia 80%, în Spania și Olanda 70%, în Danemarca, Franța și Italia 60% din filmele ce ajungeau să ruleze erau de proveniență americană. În anul 1941 procentajul se modifică după cum urmează: Suedia 75%,

La microscop

Cici

E blondă, are ochi albaștri și groplăne obraji.

Deși are numai cinci anișori, Cici e mare amatoare de muzică. Bucuroasă de această precoce înclinație, bunicuța ei a făgăduit că o va duce la un matineu la Operă.

Și într-o bună zi, iat-o pe Cici instalată alături de bunicuța, într-un stal la Operă, importantă și intimdată.

Ce-o fi aia Operă?

Cortina se ridică. Pe scenă e lume multă, îmbrăcată ca'n povești. Joacă toți și cântă în jurul unui domn voinic, încins cu sabie ca un Făt-frumos cu paloș.

Opera e ceva minunat!

În actul al doilea vine o cocoană și începe și ea să cânte. Entuziasmul lui Cici scade. Urechiușă ei fină percepe oarecari lipsuri în arta protagonistei.

— Mama, când isprăvește?

— Ssst, răspunde pe tăcute degetul arătător al bunicuței. Cici mai rabdă un timp, cască, se răsucesc n scaun, apoi exasperată:

— Mama, când vine domnu ăla cu sabie s'o taie?

Matei Lupu

Aprovizionarea agricultorilor cu carburanți

Ministerul Agriculturii și Domeniilor aduce la cunoștința agricultorilor că depozitele Societății Distribuția de petrol, din toată țara, sunt deschise duminicile și sărbătorile legale, în vederea aprovizionării acestora cu carburanți de care au nevoie pentru muncile agricole.

Ogoarele de vară sunt obligatorii

Potrivit ordonanței Ministerului Agriculturii și Domeniilor No. 144372, Publicată în Monitorul Oficial No. 154 din 16 Iulie 1943, toți agricultorii trebuie ca, imediat după secerat și clăit, să facă ogoarele de vară. Această măsură este luată în interesul agricultorilor, mai ales că acum ogoarele se pot face cu foarte mare ușurință.

Danemarca 40%, Spania 33%, Italia 20%, etc.

Din cele precedente se poate vedea că numai încetul cu încetul au putut să se desbare țările europene de produsele provenite dela Hollywood, foarte mult apreciate de unele cercuri.

Sosise timpul ca producția europeană să-și facă datoria din plin. Întrebarea ce se pune e următoarea: Fi-va în stare industria filmului din Europa să satisfacă cerințele continentului, din punct de vedere tehnic, economic și artistic? Căci pentru cele aproape 30.000 (treizeci de mii) de cinematografe e nevoie de turnarea unui număr considerabil de filme (aproximativ 500). Iar despre o reducere a sălilor de cinematografe, în actualele împrejurări de cruntă înșetoșare după distracții și des-tindere de nervi, nu ar putea să fie vorba. Poate dimpotrivă! Și-atunci re-

Românizare = educare economică a Românilor

de Dr. D. Chirculescu

S'a recunoscut un adevăr: comerțul și industria erau prea puțin în mâinile Românilor. S'a arătat că forța unui popor și puterea lui de rezistență se află în propria lui organizare economică și în timp de pace, și de războiu. Ca atare, această organizare trebuie să ajungă, la noi, în mâinile Românilor.

De aci propaganda oficială pentru românizarea economică, chemarea către Români de a lua întreprinderile în mâinile lor.

A durat această propagandă oficială vreo doi ani și mai bine și pare-se, mai continuă încă.

Nu știm în ce măsură Statul a reușit realmente să sprijine comerțul și industria românească.

Fiscalitatea nu pare să fie prea blândă cu noile întreprinderi.

O politică prea largă a creditelor nu s'a făcut. Din contră, mai ales în ultima vreme, s'au dat dispozițiuni pentru sistarea oricăror noi credite, în genere.

La aceasta se adaugă starea de războiu.

Și, în fine, cum am arătat în articolul precedent, s'au impus întreprinderilor noi registre, noi forme, noi vize. Legiurile economice nu se bucură de o stabilitate suficientă.

În aceste condiții drumul noului comerț românesc e presărat de enorme obstacole, care fac să se clatine chiar vechi și mari întreprinderi.

Au fost chemați Români la lupta economică.

Ocrofirea ucenicilor

O mare întreprindere germană a inaugurat o nouă cale în ocrotirea ucenicilor, indemnând persoanele conducătoare ale întreprinderii să ia asupra lor protecția câte unui ucenic. În modul acesta directorii, procuriștii, maștrii-șefi se obligă a se ocupa în mod special de câte un anumit ucenic. Ei discută cu ucenicul toate chestiunile profesionale și personale ce interesează pe acesta. Afară de aceasta ei urmăresc progresul și experiențele câștigate de tânărul lor protejat și examinează do-rințele acestuia în vederea perfecționării sale profesionale. Chiar și în nevoile sale personale tânărul se poate adresa ocrotitorului său.

luările filmelor vechi ar constitui un remediu care nicidecum nu ar fi pe placul spectatorilor de vreme ce acest procedeu ar ajunge să se pună prea des în aplicare.

Învățămintele ce se desprind din examinarea atentă a acestor probleme nu privesc numai pe specialiști (tehnicieni, artiști și întreprinzători de filme), ci ele sunt vrednice de luat în seamă de către oricare intelectual, presupunând că el privește cu interes și simpatie viitorul industriei cinematografice europene și considerând că această invenție a spiritului omesc nu este numai un mijloc de distracție și destindere ci și o importantă instituție menită să răspândească cultura în cercuri cât mai largi.

VII. Să sprijinim naționalizarea economică

În cele mai grele timpuri. De către oficialitate. Și mulți au venit.

Propaganda oficială a înregistrat astfel un mare succes: au fost biruite învechitele prejudecăți sociale dela noi și tendința către diplome, funcționarism și situațiile comode.

Mulți au venit la chemarea ce li s'a făcut.

Dar aceasta nu este de-ajuns.

E vorba astăzi de ceva mai mult decât de crearea de întreprinderi românești.

E vorba, mai ales, de educarea unei întregi generații de negustori și industriași.

Să nu părăsim eforturile noastre până nu se obține izbânda.

E condiția absolută pentru o adevărată biruință: consecvența în inițiativa luată.

Trebuie create toate condițiile care să asigure timpul necesar și să îngăduie educarea celor noi veniți.

Un timp de păsuire.

Oficialitatea trebuie să se străduiască în acest sens și, în special, să nu socotească noile întreprinderi ca surse fiscale de venituri.

Să fie sinceră și tenace în opera de românizare.

Să se ferească de arbitrar și de continui inovații.

Să fie pășuitoare față de tinerile întreprinderi.

Altminteri, entuziaștelor bune intenții dela început le va urma ceea ce e natural să urmeze: ne vom tăia craca de sub picioare...

Scene din luptele dela Sevastopol

de col. Al. Petrescu și Cpt. A. Marin

18 Iunie... Ordinul Grupării de Nord sună: atac pentru rectificarea dispozitivului în vederea acțiunilor ulterioare.

Raportăm situația: inamicul puternic organizat. Să se amâne ora atacului.

Atacul pornește. Nu se poate înainta decât câțiva pași. Legătura dintre infanterie și artilerie lipsește, dar se face în timpul atacului.

Rezistența Rușilor este ușurată mai ales de terenul împădurit care, spre noi, prezintă unele culoare în care se poate ochi, interzicându-se toate cărările.

Prindem câțiva prizonieri care ne informează că aici inamicul are trupe prospete.

Nu putem să nu utilizăm drumurile iar ei, retrăgându-se, le-au reperat ca să le poată bate și noaptea. Schimbul de foc este continuu.

Se observă oarecare enervare. Lupta în pădure le macină nervii, îi istovește.

Nu poți fi sigur de niciun loc. Inamicul se poate apropia neobservat până la 20 m. Acum se petrec mici episoade de luptă eroică. Vânătorii de Munte se strecoară cu dibăcie, ocupând amplasamentele cele mai bune. Se aduc dinapoi: armamentul greu, mitraliere, tunuri anticar.

Umblă prin pădure și căpitanul Tagore, înalt cât un tanc rusesc, în căutare perpetuă de locuri pentru tunurile lui antiaeriene. E ordin să intre cu tunurile lui pe poziție și cată să-l exe-

„Gazeta Transilvaniei”
Acum 103 ani

Înștiințare școlastică

În satul Cernat, (Districtul Brașovului) se caută un învățător pentru școala elementară românească de-acolo. Dela bărbatul, care se va hotări la această stație, pe lângă celelalte neapărat trebuincioase atribute, care fac pe un pedagog, se poartă temeinica (științifică) cunoștință a limbii românești, nemțești și ungurești, întru care are a se procopsi tinerimea românească de legea răsăriteană neunită. Se înțelege de sine, că se poartă și arătarea atestaturilor cuvenite. Plata unui asemenea învățător la școala numită este 300 fiorini în bani de argint. Invoială mai deaproape se poate face înainte vreme prin corespondențe franco,

Nr. 12. 17 Martie 1840. pag. 48.

Descoperirea izvoarelor minerale dela Zizin

Ape minerale în Districtul Brașovului

În satul Zizin (Zaiczn), două ceasuri dela Brașov depărtat. S'au descoperit niște izvoare minerale, care dau unora nădejdi bune pentru viitor. Astăzi în 25 c. n. se face deschiderea solemnă al acestui loc de băi. Întreprinzătorii au îngrijit și până acuma pentru comoditatea oaspeților. Atâta numai, că ar fi de dorit, ca cât mai curând să se publice un analis ale acelor ape, ca cu atât mai curând să capete credit înaintea publicului, dacă este ca să răspundă nădejdiilor hrănite.

Nr. 28. 13 Iulie 1841. pg. 109.

Pentru conformitate
I. Urcanu

cute cu tot dinadinsul. Tunurile sunt grele. Terenul abia te lasă ca să te miști singur, dar ou tunuri.

Rămâne peste noapte, pe undeva, ca a doua zi să revină înapoi, în mișcare normală.

Se povestesc minuni de vitejie despre aceste tunuri; după unii ar fi doborât 12 avioane și nu se știe numai ce fel de tipuri: de recunoaștere, de bombardament... Alții spun că n'a avut decât pierderi proprii.

Ziarele bucureștene au publicat fotografia comandantului, la post, atrăgând atenția că avioanele inamice sunt puse la respect de tirul fulgerător al acestei baterii antiaeriene.

Să fie adevărat, măi Tagore? Nu ne calcă în fiecare seară *samallotul*? Dar, e bine că cel puțin le alungă dacă, nu le poate da peste cap. Tot e bine!

Cum până la finele luptelor bombardieri ruși ne-au săcăt în mai multe rânduri, am înțeles și necesitatea lui Tagore.

Și poate că în toate poveștile ce încep să se înfiripe va fi și ceva adevărat.

Nu mai că, dacă am accepta cifrele neoficiale, am constata că au fost doborâte mai multe avioane decât au sburat pe deasupra noastră.

NOI nu avem subvenții dela
nimeni.

FOAIE

SERIA
II

ANUL
I

PENTRU
MÎNTE, ÎNIMĂ ȘI LITERATURĂ

Nr. 6

SĂPTĂMÂNAL PENTRU CULTURA SATULUI
REDACTAT DE GH. TULBURE

1943

Ce au făcut „echipele regale” la Drăguș?

de protopop Aurel Nistor

II

Convorbirea mea — din săptămâna trecută — cu olteanul din tren e tipică.

Adică ea poate servi ca exemplu pentru multe alte sate. Situat într-o regiune dăruită de Dumnezeu cu toate condițiile favorabile pentru cultura nutrețurilor deci și pentru creșterea rațională și rentabilă a vitelor, satul Drăguș ar putea ajunge la o situație înfloritoare, având grădini bogate în tot felul de fructe. Din păcate iese și aici la iveală vechea poveste: lipsa de pregătire practică a conducătorilor și cărturarilor satului. În acest sat au lucrat ani întregi echipele regale cu mare bunăvoință și cu viu interes fără a ataca însă în miezul lor niciuna din problemele vitale și hotărâtoare pentru propășirea comunei.

— Bine, dar acum ce-ar fi de făcut? — m'ar întreba cineva. Răspunsul meu este: Să se schimbe întregul sistem de agricultură. Lucrul însă nu se poate îndeplini dintr-o dată, ci pe îndelete.

Neavând destulă pășune, deocamdată nu se poate curma sistemul celor trei câmpuri, cu pășunirea lor. S'ar putea opri însă o parte de hotar pentru încercări demonstrative și lămuritoare.

Câteva jugăre oprite s'ar ara

Continuare în pag. 6-a

Pescarii din Norvegia

de Gh. Tulbure

Norvegia este o țărișoară depărtată, tocmai colo către mieznoapte. Intreagă țara e numai munți și stânci. Locuitorii n'are nici trei milioane. Pământ de arat ici-colea, o palmă de loc. Nu produce decât ovăz și cartofi. De grâu nici pomenală. Oamenii cumpără bucatele din Rusia și America. Norvegienii trăiesc mai ales din pescărit, lemnărit, din vânat și meserii.

Oamenii săraci în țară săracă. Ai crede că între astfel de împrejurări, pescarii din țara aceasta aspră și pietroasă sunt un popor înapoiat, ca vai de lume. Tocmai dimpotrivă.

Mai anii trecuți, am dat, în drumul meu prin străinătate, de un Norvegian. Doritor să știu cât mai mult despre oamenii și stările din țara lui, i-am pus fel de fel de întrebări.

Și iată cam ce mi-a răspuns:

— „La noi — zise dânsul — școala se bucură de cea mai mare cinste. Pescarul cel mai sărman, care n'are decât o colibă de lemn pe țărmul mării și o spuză de copii, pe toți îi dă la școală Dragostea și înțelegerea oamenilor pentru carte e mai tare ca legea. Dacă totuși ar fi părinți, care din pricina sărăciei nu și-ar trimite copilul la școală, sub cuvânt că n'are haine și cărți, acolo vine ordonanța primăriei, îl ia și-l duce la o școală făcută anume pentru astfel de copii ai n'mănuși. Aceștia învață pe cheltuiala statului. Dar fiecare fermă de pe câmp, fiecare cătun din pădure își are școala sa.

Fiecare școală poporală la noi are cel puțin o sală mare și luminoasă pentru lecții, o a doua sală pentru jocuri și gimnastică, și a treia sală pentru cetit. Aici se află biblioteca.

— Aveți bibliotecă în fiecare comună? — întreb eu mai apăsător.

— Da. Și chiar două. Una stă la primărie. Aceasta se cheamă biblioteca comunei, pentru oamenii în vârstă. Cealaltă este a școlii și conține tot felul de cărți pentru copii. Fiecare școlar este dator să-și ducă o carte pe săptămână din bibliotecă.

Dascălul controlează riguros, ce și cât a citit fiecare.

— Foarte frumos! — exclam eu.

— Nouă ni se pare foarte simplu și firesc — răspunde domnul din Bergen.

Fel de fel

O carte bună pentru
învățători

Este „Școala încadrată în viață”, lucrarea recent apărută a distinsii profesoare de pedagogie, dna Eleonora Moscu-Filipidescu. Nu este o lucrare de doctrină pedagogică, ci de do-

cumentare, de practică școlară.

Ea cuprinde rezultatul unor frământări, experiențe și realizări personale, făcute cu scopul de a primi școala primară de tot ce are ea învechit și nepotrivit cu sufletul copilului. Lucrarea se extinde pe 230 de pagini și conține 202

desene, o parte în planșe colorate. O recomandăm în atenția învățătorilor care țin să facă din școală un centru de preocupări vii și folositoare vieții poporului.

A se adresa autoarei, București I. Aleea Margareta No. 2.

Pentru chipul mamei sale

de Bădicu Gheorghe

Vasul de războiu stătea gata de plecare. Dar iată, un marinar se aruncă în valuri și și scoate mantaua pe care, din nebăgare de seamă, o scăpase în apă. Fiindcă își părăsise postul doar pentru câteva minute fără voia ofițerului, a fost dat la raport și osândit la temniță. Amiralul care trebuia să iscălească sentința, îl cheamă la dânsul și-l întreabă:

— Ce te-a îndemnat să calci disciplina militară? — Marinarul scoase din bu-

zunarul mantalei o fotografie și o dădu amiralului șoptind cu lacrimi în ochi:

— „Este mama mea”. Aflând amiralul că ceea ce îl făcuse să se arunce în mare, fusese tocmai fotografia care se găsea în manta, rupse sentința și spuse ofițerului de față:

— „Un marinar care pentru chipul mamei sale este în stare să-și jertfească viața, va fi totdeauna un fiu bun al patriei. El merită laudă, dar nu temniță”.

Strigă Gheorghe către Ion

Măi, Ioane măi,

Când 'oi strânge fână 'n clăi
Și din clăi l-oi strânge'n șură
O voiu lua pe scurtătură,

Pe poteci nebătute,
Doar de stele prăfuite,
Peste munți cu frunza rară
Și cu dorul numai pară,
Pe inima drumului,
Spre Cetatea Clujului.

Auzi-vei, Ioane, măi,
Chiot românesc pe văi,
Tulnicul moșesc pe deal,
Clopot sfânt colo 'n Ardeal.
Cât îl muntele de mare
Il voiu smulge-aprins din zare,

Cerul de mi-ar sta 'mpotrivă
L-oiu smulge din rădăcină,
Că pe-un frate de alt frate
Nici Dumnezeu nu-l desparte!

Florica Ciura-Ștefănescu
(Ardealul)

Priveghitoarea și sturzul

Priveghitoarea în pădure
da glasuri fermecătoare din-
tre ramurile cele dese. —
„Ce te sfărâmi în zadar, tu
cântăreață frumoasă?” —
zicea sturzul cătră ea. Nici
nu-ți înțelege, ba nici nu-ți

Sectarii satelor noastre

de Pr. Ioan Turcu

III.

Am înfățișat cauza primă și cea mai de seamă a sectarismului. Ea se găsește în afara comunității de simțire românească. Se poate să călcăm pe cărări mai dinainte bătătorite. Avem însă convingerea, că nu facem lucru de prisos, fiindcă adevărul se uită ușor. Mai ales atunci când în jurul nostru roiesc destui din cei interesați într-o a-l face uitat.

În trecutul nostru, cum spuneam, nici o putere din lume n'a fost în stare să ne smulgă din suflet credința strămoșilor. Neamul românesc, cu excepția unației, n'a cunoscut împărecherele religioase. Cum se face atunci, că tocmai după ce s'a înfăptuit unirea politică a tuturor Românilor sub un singur sceptru, în loc să ni-se topească sufletele tuturor în dogoarea aceleiași credințe, în care s'au mântuit generațiile înaintașilor, din stânca ortodoxiei au început să se desprindă fărâme de pietricele, deși furia valurilor n'o mai isbea? Unde trebuie căutată mâna criminală care a prins ciocanul și a lovit această stâncă?

Dușmanii neamului, atât cei din afară, cât și cei dinlăuntru, deopotrivă de primejdioși, au continuat lupta pe alt tărâm. Atacându-ne cetatea sufletească a credinței ei bine își dădeau seama, că în aceasta stă se-

Continuare în pagina 6-a

aude cântarea nimenea. — „Fie așa — răspunde mica cântăreață, crede-mi mie, adeseori tocma atâta desfătare îmi este a cânta, cât și a fi ascultată...”

Aceasta este, cititorilor, pricina, cumcă noi, scriitorii, ori suntem citați ori nu — totuși scriem.

(„Foaia pentru minte, inimă și lit.” Nr. 22 din 1841).

D-nii colaboratori
sunt rugați a ne trimite articole scurte.

Ce au făcut „echipele regale” la Drăguș?

de protopop Aurel Nistor

Continuare din pagina 5-a

și grăpa îndată după seceriș, iar pe la sfârșitul lui August s'ar semăna cu mașina un amestec de mazărice (borceag) de toamnă și secară. În luna lui Mai s'ar lua o recoltă bogată, cel puțin 4 care mari de nutreț uscat, de fiecare jugăr. Pe același pământ s'ar mai putea lua în același an încă o recoltă de nutreț, semănându-se porumb de nutreț. Toamna s'ar putea face din el nutreț uscat sau saramurat.

Urișe foloase ar avea satele din Țara Oltului, dacă ar schimba ogorul negru în ogor verde. După culegerea porumbului tot hotarul să se are mai adânc ca de obicei și cât mai brușos. Primăvara de vreme, după un grăpat bun, se va semăna cu mașina mazărice de primăvară amestecată cu ovăs: când va fi în plină floare se va cosi și usca pe capre.

În mod normal n'ar mai avea sătenii nici loc în șură pentru belșugul de nutreț, ce ar culege. După ce toată recolta se va căra de pe câmp, se va face arătura de ogor cu imediată ei grăpare. Această arătură va fi mai bună decât cea care se va face în ogorul negru, bătătorit și îndesat de picioarele vitelor, de ploi, de vânturi și plin de mărăcini.

O încercare bine condusă ar deschide ochii sătenilor și ei singuri ar cere schimbarea ogorului negru cu cel verde.

Sectarii safelor noastre

de Pr. Ioan Turcu

Continuare din pagina 5-a

cretul tuturor biruințelor noastre. În măsura în care vor reuși să destrame unitatea sufletească a blajinului nostru popor, vor putea să ne stăpânească mai ușor și politicește. Un astfel de plan diavolesc nu putea fi adus la îndeplinire mai bine, decât folosindu-se tot de noi. Cunoașteți povestea tăietorului de lemne, căruia i s'a rupt coada securii. Tăietorul cu făcarnică smerenie rugă pădurea să-i dea numai o singură ramură pentru a-și face o altă coadă, făgăduindu-i că nu se va mai atinge de stejarii ei. Fapta de a se fi lăsat înduplecată, o plăti însă foarte scump biata pădure. Îndată ce puse coadă toporului, ticălosul o văduvi de cei mai frumoși copaci.

De astfel de „coade de topor” aveau nevoie dușmanii neamului pentru a despuia codrul care fremăta de simțire ortodoxă românească. Și cu durere ne vedem constrânși să mărturisim, că unii din frații

DUMINEGA

Lumini de ceară și untdelemn

Multe deprinderi vechi și frumoase ne-au rămas în biserică. Amintesc numai una:

Omul vrednic se trudește toată săptămâna.

N'are, poate, decât câțiva lei, dar tot își cumpără duminica o lumânare. Bătrânii veneau la biserică cu lumini de ceară curată, făcute cu mâinile lor.

Obiceiul acesta vechiu și frumos se pierde din zi în zi. Cei mai mulți creștini aruncă în grabă un ban pentru o lumânare și se așează nepăsători la locul lor din biserică.

Mulți creștini aduc în biserică lumini din parafină, stearină sau alte materii, deși porunca sfintei biserici de-a se aduce la altar numai lumini de ceară, nu-i de ieri-alaltăeri, ci atât de adâncă încât își întinde rădăcina până în veacul sfinților apostoli.

Iată ce spune ea: „Să nu fie

îngăduit să se aducă la altar decât pâne, vin, untdelemn pentru candelă sau ceară și tămâie”.

Jertfa Mielului lui Dumnezeu care se aduce pe altar este neprihănită și fără de sânge. Cum vii tu să aprinzi lumini necurate din parafină sau untdelemn vechiu, care înneacă răsuflarea?

Amintește-ți de jertfa cea curată a lui Avel, primită de Dumnezeu și de fumul jertfei lui Cain, jertfă neprimată.

Adu jertfă neprihănită Domnului: rugăciune, untdelemn, smirnă sau tămâie și lumini curate de ceară.

Intră în biserică; roagă-te Domnului, dar caută ca pe un mărgăritar de mult preț lumina curată de ceară și o aprinde, tu, înaintea sfântului altar.

Albina, simbolul Fecioarei precurate, culege ceara din tot

ce are firea mai plăcut și mai frumos: din flori.

Darul acesta scump, adu-l Domnului la altar!

Luminile de ceară alungau întunerecul din catacombele unde apostolii și primii creștini se rugau și frângeau pâinea Domnului.

Luminile de ceară și untdelemnul de masline au luminat cele dintâi biserici creștine, ele despiau întunerecul din peșterile și crăpăturile pământului, unde pustnicii murmurau rugăciunile lor prelungite până în revărsatul zorilor.

Ceara este astăzi scumpă, dar lumina ei curată și lină te îndeamnă să uiți grija zilei și, prin lumina ei, să te apropii de Părintele luminilor, de Dumnezeu.

Pr. Ioan Scurtu

Predici în pustii

Unde începe superioritatea omenească?

Albina, în vrednicia ei, cercează 2 milioane de flori până ce adună 1/2 kg. miere. Că om se poate lăuda cu așa putere de muncă?

Se povestește, că un câine al unui ofițer englez a trecut în noaptea în trecut războiului, canalul „Măneci”, a venit în Franța și aci, între milioanele de soldați îmbrăcați la fel și-a regăsit stăpânul.

Vrednicie, credință, iubire de mamă cu prețul propriei vieți, agilitate fizică, frumusețe ce-ți încântă ochii, moravuri curate vezi și la animale; dar oare unde începe superioritatea omenească?

A te ridica deasupra unei infirmități, a învinge, prin voință, boala ta, iată unele din semnele superiorității omenești. Un Iuliu Caesar, un Dostoiewsky, un Flaubert au fost epileptici. Charles Nicolle, un celebru medic francez și Beethoven, cel mai mare fenomen muzical al omenirii, au fost surzi; Darwin era așa de bolnav încât nu putea dormi mai mult de 3 ore pe noapte; Homer și Milton au fost orbi, Cervantes nu avea decât o mână, Byron, marele poet englez, a fost schiop; Fink, regele turismului elvețian, care a făcut prima ascensiune a Mont-Blankului, înalt de 4800 metri, avea un picior de lemn, Pascal, Schubert și Mozart erau de o sănătate șubredă.

Nu există un rău din care, cu voință, să nu poți trage un folos. Un surd, un orb, un ciung un schiop, lipsiți de pasiuni și lipsiți de veșnicul dor de duce și de aventuri al celor sănătoși pot deveni minunate puteri de muncă.

Superioritatea omenească începe atunci, când știi să privești cu bunătate, cu iertare, cu milă, cu răbdare nemăsurată, orice nedreptate ce ți se face, lăsând pe seama lui Dumnezeu răzbunarea, după dictonul biblic: „Răzbunarea este a mea, a zis Domnul”.

Un animal doarme și mănâncă după cum îl mână instinctul. Superioritatea omenească se vede într'un program sever de muncă, de masă, de ordine fără considerare la vară, sau iarnă, la vreme bună sau vreme rea, ger sau căldură.

Cât de ușor se leagă păcatul și cultura degenerată de om se vede și din faptul, că până când animalul nu-și exercită instinctul său de reproducție decât în vederea perpetuării speciei, pentru a avea urmași, la om se practică acest instinct numai din patimă, ocolind pe cât se poate urmașii prin fel de fel de fărâdelegi (avorturi și mijloace anticoncepționale).

Unde ar trebui deci să fim superiori animalelor nu prea suntem, iară când ar trebui să păstrăm curățenia instinctului de reproducție, așa cum îl vedem la animale, nu ne prea convine.

Dar atunci nu trebuie să ne chinuiească pe fiecare din noi întrebarea: De ce Dumnezeu a creat pe om în ultima zi, ca pe cea mai superioară ființă?

Dr. M. Suci-Sibianu

Eroii noștri

Crizbav

Onescu Grigore

sergent T. R.

Mechanic la postul de Radio-România (Bod) a plecat la războiu încă dela începutul lui cu un regiment moto-mecanizat din București.

A luat parte la luptele din Basarabia, Odesa și Crimeea.

Cade la SIMFEROPOL în timpul unui violent atac al aviației. Tot acolo este și înmormântat, dar data morții până astăzi încă nu e cunoscută.

Căsătorit, în urma lui a rămas o văduvă și un orfan.

De fel era din Drăgănești, jud. Olt.

S'a născut la 6 Iulie 1914.

Moare în vârstă de 28 de ani.

noștri au consimțit să fie unelte netrebnice în mâinile străinilor. Ca simbriași ai lor, ei au depus o râvnă de năimiți pentru a fărâmița unitatea sufletească a românismului. Ba unii au ajuns să fie mai periculoși de cât stăpânii lor, pentru că sub masca frățietății puteau să lucreze în voie și să înșele pe cei lesne crezători, care își aplecau urechea la vorbele lor mieroase. În mrejiile lor au căzut mulți fii ai bisericii noastre, mai ales cei dela periferia vieții religioase, care n'au cunoscut frumusețea dreptei credințe.

Din lumea largă

Descoperirea unor monede vechi în Bosnia

În apropierea orașului Banja-Luka din Bosnia s'au descoperit cu ocazia unor săpături 13 monede de aur foarte vechi. Este vorba de monede turcești, venețiene și florentine, care relevă și mai mult importanța comercială pe care a avut-o acest oraș în trecut.

Primari și țărani ruși în Reich

Din întiturile rusești cucerite au plecat de curând în

Reich 17 primari de comune și țărani mai vârstnici pentru a trăi impresii personale în Germania și a trage foloase din cele văzute.

Roma are 1 1/2 milioane locuitori

Capitala Italiei număra la sfârșitul lunii Mai 1.491.339 locuitori. Dela înființarea orașului, Roma n'a mai atins un număr atât de ridicat al populației. Chiar pe timpul împăratului Augustus, când Roma clasică ajunsese la culmea puterii și strălucirii, orașul număra circa 1.300.000.

Din lumea largă

Alcool din aburul pâinii

Că „aburii“ alcoolului sunt primejdioși, mai ales atunci când se suie la cap, o știe toată lumea. Dar era greu să-și vină în minte cuiva să caute alcool în aburii pâinii puse la cuptor.

Se știa încă mai demult că atunci când se coace pâine dintr-o sută de chilogramme de făină se produce și peste un litru de alcool. Asta nu înseamnă că brutarii nu au decât să-și umple țolurile la gura cuptorului. Dimpotrivă, procedeul de extragere al alcoolului este foarte complicat. Totuși el a fost pus la punct în ultima vreme în Germania, așa cum arată dr. Karl Rolf Dietrich într-un articol publicat recent. Cea mai mare parte din alcoolul produs rămâne amestecat cu apa din pâine numai în fabricile de pesmeți și de biscuiți uscați pentru armată care produc un material absolut uscat din care merită recuperarea vaporilor de alcool. În pâinea albă mai rămân încă 10% din alcoolul produs pe când în cea neagră rămân până la 60%.

Pe aceste date s'au instalat într-o mare fabrică de pesmeți o serie de aparate care permit să se culegă vaporii și să se condenseze așa încât producția zilnică de alcool este egală cu aceea a unei mari distilerii agricole. Chiar dacă complicația metodei de producție face ca generalizarea ei să fie foarte grea nu este mai puțin adevărat că mintea omenească găsește veșnic noi izvoare de bunuri.

Noutăți despre planeta Marte

Planeta care a stârnit totdeauna curiozitatea pământenilor, marea problemă fiind existența vieții pe ea, este Marte. Zonele ei galbene, roșcate, brune, verzu și albastrii prezintă o regularitate care a dat de gândit multora. Sunt linii care corespund Ecuatorului și meridianelor, regiuni care suferă transformări temporare și care după părerea astronomilor moderni ar reprezenta fâșii de vegetație, și nu canale cum se credea până acum. Se crede astăzi că Marte posedă regiuni uscate cu foarte puține ploți, părere sprijinită de fenomenul colorării mai închise a acestora pe măsură ce înaintează anotimpul cald. Atmosfera planetei conține oxigen și vaporii de apă, după cum au stabilit analizele spectrale, însă în cantitate extrem de mică, corespunzătoare zonei de la înălțimea de 18 kilometri a atmosferei pământului. Se poate ca atmosfera lui Marte să nu fi fost niciodată mai densă, dar se poate și ca oxigenul să fi fost consumat prin oxidarea scoarței, fapt care ar explica prezența țărmurilor roșcate de pe planetă. Numai progresul viitor al fotografiei cosmice și al filtro-fotografiei va putea să apropie de certitudine cunoștințele de astăzi. Temperatura medie a lui Marte este de 16 grade. În regiunile polare s'au observat până la -70 grade, iarna. Dimpotrivă, polii au vara +18 grade, ceea ce însemnează condiții climatice deosebit de bune. Dacă pe Marte există viață animală, numai viitorul ne-ar putea-o spune.

Leonardo da Vinci constructor de fortărețe

Se știe că Leonardo da Vinci nu a fost numai un mare pictor ci și un eminent tehnician în diferite domenii. El a fost primul care a imaginat bastioanele în formă de stea, sistem de fortificație multă vreme întrebunțat mai târziu. Pe desenele rămase de la genialul artist se pot urmări progresele făcute de gândirea lui inventivă în domeniul construcției fortărețelor. Cea mai importantă descoperire a lui în acest domeniu a fost utilizată la construcția cazematelor în secolul 19. Este vorba de fortificații concentrice, cu tranșee.

„Monumentul cartofului“

Este știut că în zilele noastre cartoful constituie unul dintre alimentele de bază, în special în Germania. Aproape că nu ne putem imagina ce-ar fi dacă această gustoasă roadă a pământului n'ar exista. Și totuși nu sunt mai mult de 200 de ani de când țărani opuneau o puternică rezistență, nevoind să cultive cartoful, planta adusă din Cordillierii Perului și republicii Chili. Planul marelui rege Friedrich cel Mare de a introduce cartoful în Prusia de asemenea nu găsisse răsunet în mijlocul poporului său și numai sub amenințarea unei grele pedepse țărani au urmat dorința regelui lor. Totuși n'a durat mult și cartofii au început să fie înțr'atâta apreciați, încât nicio gospodină nu mai voia să renunțe la ei. Și astfel în apropiere de localitatea Braunlage din Harz se ridică în mijlocul unei păduri de pini un monument înălțat în cinstea cartofului. Un bloc de granit poartă o placă de bronz cu inscripția: „Aici au fost făcute în 1748 primele încercări cu plantarea cartofilor“. Cu siguranță că acesta este unicul monument din Germania care a fost înălțat în cinstea unui aliment de așa mare importanță pentru întreaga populație.

Necesitatea de a respira corect

Un întreg șir de boli poate fi pricinuit de o proastă respirație. Astfel în plămâni ce nu sunt deajuns de dilatați prin respirație se pot fixa și apoi desvolta cu ușurință bacilii tuberculozei, iar când respirația este făcută cu gura deschisă, căile superioare respiratorii sunt încontinuu iritate, ducând de cele mai multe ori la catar bronchial și astm. O respirație proastă face ca sângele să nu poată circula destul de puternic prin inimă, ceea ce este deseori cauza nevrozei inimii și a slăbirii mușchilor așteiea. Se mai întâmplă apoi uneori ca acest defect al respirației să ducă la formarea pietrei biliare sau a pietrei la rinichi. Cel mai bun mijloc pentru a se face o adevărată educație a respirației este de a ie-o da copiilor încă din școală. Astfel în Germania orelor de educație fizică le premerge serioase exerciții de respirație, care s'au dovedit ca cele mai eficiente. După o activitate obositoare, respirațiile profunde în fața unei ferestre deschise restabilesc echilibrul, împiedicând și ajutând la eliminarea din sânge a toxinelor ce-au produs oboseala.

Primăria com. Feldloara, jud. Brașov
Nr. 1631/1943.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că primăria comunei Feldloara, județul Brașov, ține în ziua de 28 August 1943 următoarele licitații publice:

La ora 9, vânzarea parchetului din 1941/42 „sub Cetate“ compus din 193 buc. stejari de construcție și 117 fagi, în picioare.

La ora 10 vânzarea parchetului din 1941/42 „Dumbrava“ compus din 280 buc. stejari de construcție.

Licitația se va ține în localul primăriei comunei Feldloara cu respectarea dispozițiilor legale, cu oferte închise și sigilate.

Licitanții vor depune o garanție de 10% din prețul oferit în numerar sau în efecte de stat.

Condițiile de licitație se pot vedea la Ocolul Silvic Brașov, sau la primăria comunei Feldloara.

În caz de nereușită se va ține o a doua licitație în ziua de 11 Septembrie 1943, la aceleași ore.

Feldloara, la 28 Iulie 1943.

Primar, Notar,
I. Mailat H. Binder

Primăria comunei Araci, jud. Brașov

Nr. 1600—1943.

Publicațiune de concurs

Conform dispozițiilor art. 61 din Codul Funcționarilor Publici, publicăm concurs pentru completarea postului de impiegat-dactilograf, vacant la Primăria Araci.

Salarul este cel prevăzut în bugetul comunei.

Cererile însoțite de toate actele prevăzute de C. F. P. se vor înainta Primăriei Araci, până la data de 25 August 1943.

Postul se poate ocupa și prin transferare.

Araci, în 25 Iulie 1943.

Primar, V. Rafiroiu
Notar, I. Grila

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 14 August 1943 orele 14 va avea loc în localul primăriei Sohodol jud. Brașov, darea în antrepriză a lucrării de edificare în roșu sub acoperiș a „Casei Urbariale“.

Valoarea acestor lucrări este de 5.906.234 lei pentru care concurenții vor depune garanția legală, odată cu ofertele sigilate în plic separat.

Licitația se va ține în conf. cu art. 88—110 din legea Contabilității Publice.

Președinte
N. Ivanolu

Secretar
Indescifrabil

Saci, Sfoară Pânză din cânepă și hârfie

MATERIALE TEHNICE

Țevi de gaz și de construcție pentru aburi și apă

ARMĂTURI din fontă, oțel, etc.

București, Str. Regală 1

la ARATEX Tel. 5.42.61 și 5.66.86 s. a. r.

Primăria comunei Vlădeni, jud. Brașov

Nr. 1610—1943.

Publicațiune

Primăria comunei Vlădeni jud. Brașov scoate în licitație publică pentru exploatarea în dijmă a parchetului seria „Cumetrița“ 1943—44 în ziua de 21 August 1943 orele 10 a. m. în localul primăriei.

În caz că prima licitație nu va da rezultat se va ține o nouă licitație în ziua de 31 August 1943, la aceeași oră și loc.

Licitația se va ține conf. disp. art. 38—110 din L. C. P.

Caietul de sarcini și condițiile de exploatare se pot vedea la Primăria comunei, Serviciul Silvic, jud. Brașov. Vlădeni, la 1 August 1942.

Primar, B. Negrea

Notar, N. Moldovan

Pierdut registru școlar netrebuincios găsitului, rog a-l înapoia cu recompensă.

UZINELE COMUNALE BUCUREȘTI

cumpără

150 vag. fân sau dughie și
110 vag. paie

Se primesc oferte la Economat în Str. Sărindar No. 8 pentru orice cantitate, cu predarea în stațiile de încărcare sau franco depozit U. C. B.

TRACTOARE AGRICOLE

produs elvețian

45/50 H. P. combustibil petrol

Motor Ford original

greutate 2200 kgr. cu șabă pentru
curea livrează prompt din depozit

EDUARD HÖHN S. sor,

Telefon 2.39.74 București, Str. Lirei 4 Telefon 2.39.74

UZINELE „ASTRA“ Brașov angajează

lucrători calificați și necalificați

bărbați și femei — sănătoși și capabili de muncă. — Salarizarea conform normelor fixate de Ministerul Muncii.

Ofertele se primesc pe adresa Uzinelor“.

Angajăm

Contabilă calificată

în postul de contabil diurnist al Comitetului Școlar Comunal, cu salariul de Lei 10.000 brutto.

Cererile se vor adresa Comitetului Școlar Comunal din localul Primăriei Municipiului Brașov, până la data de 10 August 1943.

Informațiuni

Abonamente de sprijin

Prof. Dr. Iuliu Moldovan, Sibiu	Lei 1000
Dr. Pompeiu Vodă, notar public, Iernut	Lei 500
Prof. univ. pens. Richard Tuflă Brașov	Lei 500
Ing. Gh. Brânduș, Sibiu	Lei 500
Pop Maxim Oroiu jud. Cluj-Turda	Lei 500

*

Federala „CARPAȚII” din Brașov, publică vacante posturile de: Director, șef-contabil și contabil. Pentru ocuparea postului de Director se cer ca studii cel puțin absolvența unei Școli Comerciale Superioare, iar pentru șef-contabil și contabil, absolvența unei școli de contabili cooperatori și o practică îndelungată.

Amatorii vor înainta cererile însoțite de copii după acte și cu pretenșiunile de salariu până la 20 August 1943, la sediul Federalei, Str. Gl. T. Moșoiu Nr. 67, Brașov.

Comitetul de direcție

*

Biblioteca „Astrei” Brașov

este deschisă în fiecare zi de lucru, între orele 9-12 și 15-19. O sală de lectură bine întreținută, cu 40 de locuri, stă la dispoziția cititorilor. Secția de împrumut funcționează și ea.

*

Abonații

sunt rugați să ne încunoștințeze ori de câte ori nu primesc ziarul regulat. Dela tipografie expediția se face normal dar, se vede treaba, pricina neprimirii la timp sau de loc, în altă parte trebuie căutată.

Și o vom căuta.

*

Eroli noștri

Mai sunt încă Cercuri culturale care nu ne-au trimis fotografiile eroilor căzuți pe frontul din răsărit.

Nu s'ar putea să fim scutiți de aceste aduceri aminte?

Cinema „Astra”

Dela 5 August

rulează filmul

Scandal la Neapole

cu: VANNA VANNI
MARRIE IACOBVICI
SILVANA JACHINO
MAURIZIA D'ANCORA
ELIVIA STEIENR

Cinema „ARO”

POVESTE DE DRAGOSTE

Cu: ASSIA NORIS
PIERO LULLI
CARLO CAMPANINI

Cronica Războiului

Atacul regiunii noastre petrolifere

Duminecă, la 1 Aug. a. c. în plină zi, între orele 13-15 aviația americană a atacat cu un număr mare de aparate „Liberator” regiunea noastră petroliferă. Atacul s'a deslănțuit în special asupra rafinăriilor de petrol din Ploești și Câmpina.

Apărarea noastră antiaeriană a intrat numai decât în acțiune reușind să alunge o parte a avioanelor de bombardament și împiedicând să facă prea mari stricăciuni pe cele ajunse deasupra obiectivelor.

Presă germană constată că aviatorii americani au înregistrat unele succese dar au suferit în schimb pierderi foarte grele.

Se subliniază mai ales atitudinea curajoasă a aviației române de vânătoare. Armele române sunt elogiute la Berlin și se constată că armata română s'a opus bărbătește și acestei încercări a adversarilor săi.

A fost doborât un mare număr de aparate

Agencia D. N. B. comentând bombardarea regiunii petrolifere susține că această operați a costat pe americani cel puțin 67 aparate cu patru motoare. Dintre acestea 52 au fost doborâte pe când traversau teritoriul grec și român de către aviația germană și română, iar restul au fost avariate în cursul operațiilor.

Pagubele în vieți omenești

Dintre bombardierile doborâte cu ocazia atacului din 1 August unul incendiat a căzut asupra penitenciarului din Ploești provocând moartea alor 63 deținuți și răniind alți 60.

Totalul răniților este 147 iar al morților 116.

Pagubele materiale se vor comunica ulterior.

Vizitarea regiunii bombardate

M.M. L.L. Regele și Regina Mamă Elena au vizitat regiunea Ploești-Câmpina

M. Sa Regele și M. Sa Regina Mamă Elena au vizitat în cursul dimineții de 2 August regiunea Câmpina-Ploești, interesându-se la fața locului de efectele incursiunii aeriene inamice din ziua de 1 August.

Majestatele Lor au mers în spitale, unde au fost internați răniții, întreținându-se cu fiecare în parte, după care au inspectat unitățile însărcinate cu apărarea A.A. primind toate lămuririle cu privire la acționarea acestor unități în timpul atacului aerian.

D-l Mareșal Antonescu și membrii guvernului la locul bombardamentului

Imediat după bombardarea regiunii petrolifere d-l Mareșal însoțit de câțiva membri ai guvernului au vizitat regiunea atacată, cum și spitalele în care sunt internați răniții, ducând cu-vânt de îmbărbătare tuturor.

În a doua vizită, făcută luni, 2 August, s'a constatat că s'au aplicat toate măsurile hotărâte în seara zilei de 1 August.

Locuitorii care au avut casele distruse de bombardament au fost cartiruiți și li s'au distribuit ajutoare.

Casele sinistrăților vor fi refăcute de stat îndată ce pericolul războiului va trece.

Din declarațiile răniților și ale martorilor reiese că marea majoritate a victimelor bombardamentului nu a respectat dispozițiunile de apărare pasivă pentru a se adăposti la darea alarmei, sau au ieșit din adăposturi înainte de încetarea alarmei.

Celor ce nu se vor supune instrucțiunilor, nu li se vor da niciun fel de ajutor.

Forțele bolșevice de pe Mius respinse e de Germani

În cursul bătăliei de pe Mius care se dă încă dela jumătatea lunii Iulie, formațiuni de infanterie ale armatei de uscat și formațiuni de trupe de asalt S.S. au dejucat, cu susținerea eficace a aviației, încercările repetate de străpungere făcute de importante forțe inamice și au respins, printr'un contra-atac plin de avânt, pe inamicul care făcuse o spărtură la Nord de Kuibisevo. La data de 2 Aug. trupele germane făcuseră în aceste lupte circa 18.000 prizonieri și au capturat sau distrus 730 de care, mai mult de 700 de tunuri, aproape 400 aruncătoare de grenade, numeroase alte arme și mari cantități de material de războiu.

În afară de acestea au mai fost doborâte 19 avioane sovietice de către infanterie. Pierderile în morți ale bolșevicilor sunt de mai multe ori mai mari decât numărul prizonierilor.

Linile germane în spatele orașului Orel

După prăbușirea puternicelor atacuri sovietice date pe flancurile pozițiilor dela Orel și după evacuarea sistematică a tuturor instalațiilor ce prezintă o importanță militară din punct de vedere al economiei de războiu, liniile germane se află stabilite în spatele rămășițelor orașului Orel.

Formațiuni germane au putut să se desprindă fără a fi observate de inamic și să ocupe poziții mai favorabile, pregătite de mult timp.

Numai la câteva ore după terminarea mișcărilor de evacuare bine executate, sovieticii au început să tatoneze terenul în direcția noilor poziții germane.

Luptele din Sicilia

Comunicatul generalului Ambrosio: Inversunata bătălie ce de patru zile e în toiu pe frontul Siciliei a luat

un caracter deosebit de înverșunat în sectorul central între Regalbuto și Centurize, unde puternica rezistență a trupelor Axei a împiedecat ca înverșunatele încercări repetate ale inamicului să fie încununate de succes.

În regiunea orientală a Mării Ioniene, trei avioane de tip „Liberator” au fost distruse de aviatorii germani de vânătoare; iar două avioane cu câte două motoare, de către curățitoarele de mine.

Argentina Intensifică lupta contra comunismului

Colonelul Alfredo Gilberto, ministrul internelor, în ședința de miercuri a Consiliului de miniștri a făcut o dare de seamă asupra măsurilor ce s'au luat în Argentina împotriva comunismului.

Totdeodată, ministrul internelor a declarat că s'a hotărât ca de azi înainte să fie supravegiate, cu toată severitatea și elementele extremiste de stânga. Aceasta înseamnă că Argentina înțelege să intensifice lupta împotriva comunismului și a oricăror curente de stânga.

Turcia va acorda ospitalitate oricăror refugiați politici

O știre dată de Biroul Internațional de Informațiuni și retransmisă de corespondentul agenției D. N. B. anunță că, după cum se află, ministrul turc al afacerilor străine, care se află în momentul de față la Istanbul, ar fi avut miercuri un schimb de vederi cu câțiva șefi de misiuni neutre cu privire la nota adresată de către Rusia Sovietică relativă la refuzul dreptului de azil pentru cei răspunzători de declararea războiului. Se mai declară a se ști că răspunsul Turciei va fi, după câte se pare negativ, amintindu-se în legătură cu aceasta „onoarea tradițională a Turciei” care n'a refuzat niciodată dreptul de azil refugiaților politici.

Gazeta Transilvaniei

E susținută de abonații ei.
Asociațiunea „Astra” Brașov
împlinește tot ce nu se ajunge.
Se gândește cineva la asta?

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Redactor responsabil
ION COLAN

Redacția și Administrația
BRAȘOV
B-dul Regele Ferdinand No. 12
II. 1513

Abonamentul anual Lei 400
Autorități și Societăți Lei 800
Membrii „Astrei” din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 200